

OBSAH

Seznam zkratek	11
Poděkování	15
Předmluva	17
1. Úvod	19
1.1 Účel monografie	19
1.2 Metodologie	22
ČÁST PRVNÍ: POJEM POŽÍVACÍHO PRÁVA	27
2. Úvod k požívacímu právu	29
2.1 Požívací právo coby tradiční právní institut	29
2.2 Požívací právo pro měnící se svět	31
2.2.1 Je dnes požívací právo k něčemu?	31
2.2.2 Běžná využití požívacího práva	32
2.3 Pojetí požívacího práva	35
2.3.1 Historická pojetí	35
2.3.2 Současné pojetí	38
2.4 Požívací právo a <i>numerus clausus</i> věcných práv	42
2.4.1 Zásada <i>numerus clausus</i> a <i>numerus apertus</i>	42
2.4.2 Jednota institutu	45
2.4.3 Svěbytnost požívacího práva	45
2.5 Dispozitivita a kogentnost úpravy požívacího práva	47
2.5.1 Zásada povinného typu a zásada povinného obsahu	47
2.5.2 Tzv. vnitřní a vnější vztah	53
2.6 Požívací právo jako pojem	54
2.6.1 Požívání, právo požívat a požívací právo	54
2.6.2 Skrývá se požívací právo?	55
2.6.3 Pojem <i>doživotní užívací právo</i>	56
2.7 Přiměřené použití ustanovení o závazcích	57
2.8 Srovnání s obdobnými instituty	59
2.8.1 Užívací právo	59

2.8.2	Služebnost bytu	63
2.8.3	Svěřenský fond	64
2.8.4	Svěřenství	64
2.8.5	Čekatelství a čekatelská práva	66
2.8.6	Dělené vlastnictví	68
3.	Právní režim požívacího práva	71
3.1	Obecně	71
3.2	Požívací právo jako věcné právo	72
3.2.1	K systematice OZ	74
3.2.2	Elasticita požívacího práva	78
3.3	Požívací právo jako osobní služebnost	81
3.3.1	Obecně	81
3.3.2	Pojem osobních a pozemkových služebností	82
3.3.3	Ke zřízení osobních a pozemkových služebností vzhledem k jejich povaze	85
3.3.4	<i>Numerus clausus</i> u osobních služebností	91
3.4	Držba	93
3.5	Souvislost s úpravou správy cizího majetku	95
3.6	Prvky aktivního konání povinnou osobou u služebností	97
3.7	Některé aspekty požívacího práva v případě spoluvlastnictví	98
3.8	Požívací právo k náhradnímu předmětu	103
4.	Omezení požívacího práva	105
4.1	Omezení zásadou <i>salva rerum substantia</i>	105
4.2	Časová omezenost	108
4.3	Omezení převodu a přechodu	110
5.	Spolupožívání	116
5.1	K terminologii	116
5.2	Společenství požívacího práva	118
5.2.1	Obecně	118
5.2.2	Akrescence u požívacího práva	118
5.2.3	Nedělitelnost požívacího práva	120
5.2.4	Povaha společenství požívacího práva	128
5.2.5	Závěr ke společenství požívacího práva	133
5.3	Spolupožívání mimo společenství požívacího práva	133
5.3.1	Zvláštní společenství	133
5.3.2	Solidárně nedílné spolupožívání	133

5.3.3	Solidárně nedílné spolupožívání coby společenství jmění	136
5.4	Spolupožívání při konkurenci požívacích práv	140
6.	Zvláštní typy požívacího práva podle předmětu	142
6.1	<i>Quasiususfructus</i>	142
6.1.1	Obecně	142
6.1.2	Podmínky vzniku	148
6.1.3	Trvání	151
6.1.4	Dispozitivita a kogentnost při <i>quasiususfructu</i>	155
6.1.5	Restituční nárok	157
6.2	<i>Ususfructus</i> dispoziční	160
6.3	Kusé požívací právo	163
6.4	Tzv. knihovní požívací právo	167
6.5	Další pojmenované typy požívacího práva	169

ČÁST DRUHÁ: ZŘÍZENÍ A ZÁNİK POŽÍVACÍHO PRÁVA

7.	Zřízení požívacího práva	173
7.1	Úvod	173
7.1.1	Obecně k pojmu zřízení požívacího práva	173
7.1.2	Zřizovací tituly	176
7.1.3	Je výčet titulů konečný?	178
7.2	Ke kauze a kauzalitě při zřízení požívacího práva	181
7.3	K modu při zřízení požívacího práva	184
7.4	Zřízení služebnosti pořízením pro případ smrti	186
7.5	Zřízení smlouvou	186
7.5.1	Úvod	186
7.5.2	Způsob zřízení a povaha smlouvy	189
7.5.3	Smlouva ve prospěch třetího	193
7.6	Vydržení požívacího práva	194
7.7	Nabytí od tzv. nevlastníka	197
7.8	Další případy zřízení požívacího práva	199
7.8.1	Zřízení rozhodnutím soudu a jiných orgánů veřejné moci	199
7.8.2	Zřízení ze zákona	200
7.8.3	Zřízení rozdělením nemovité věci?	200
8.	Zánik požívacího práva	202
8.1	Obecně k zániku	202
8.2	Promlčení	206

8.2.1	Zánik požívacího práva promlčením podle judikatury NS	210
8.2.2	Zákonně konformní zánik promlčeného požívacího práva	212
8.2.3	<i>Usucapio libertatis</i> požívacího práva	215
8.3	Zánik <i>ex lege</i>	220
8.3.1	Obecně	220
8.3.2	Zánik podle § 1107 OZ	221
8.3.3	Zánik podle § 1152 OZ	222
8.3.4	Zánik podle § 11 odst. 15 PUZ	223
8.4	Zánik splnutím	224
8.4.1	Obecně ke splnutí	224
8.4.2	Zánik splnutím vydržením	227
8.4.3	(Ne)splnutí při spoluvlastnictví	228
8.5	Zánik vzdáním se práva	229
8.6	Zánik dohodou	234
8.7	Zánik rozhodnutím soudu	235
8.7.1	Zánik podle § 1299 odst. 2 OZ	235
8.7.2	Zánik podle § 2000 odst. 1 OZ	236
8.8	Zánik <i>rei mutatione</i>	237
8.8.1	Obecně	237
8.8.2	Zánik věci	238
8.9	Další důvody zániku	240
8.9.1	Zánik na základě rozvazovací podmínky a uplynutí doby	240
8.9.2	Zánik smrtí oprávněné osoby nebo zánikem oprávněné právnické osoby	242
8.9.3	Zánik v případě fiduciárního zajištění a zajišťovacího požívacího práva	243
8.9.4	Zánik v exekuci a insolvenci	244
8.9.5	Zánik zánikem dluhu	244
8.10	Vyloučení zániku opuštěním	244

ČÁST TŘETÍ: ZVLÁŠTNÍ PŘÍPADY POŽÍVACÍHO PRÁVA 247

9.	Zajišťovací institut	249
9.1	Požívací právo jako antichretická dohoda	251
9.2	Zajišťovací požívací právo	253
9.2.1	Obecné úvahy	253
9.2.2	Podobnost se zajišťovacím převodem práva	254

10. Požívací právo jako předmět vkladu	256
10.1 Předmět vkladu do společnosti	256
10.2 Předmět vkladu do tiché společnosti	259
11. Požívací právo v dědickém právu	261
11.1 Dědičné požívací právo	261
11.1.1 Pojem dědičného požívacího práva	262
11.1.2 Dědičný <i>quasiususfructus</i>	268
11.1.3 Dědičné požívací právo nepravé	269
11.2 Požívací právo a úprava dědického práva	270
11.3 Omezení předního dědice při fideikomisární substituci	271
12. Požívací právo stavebníka k pozemku	273
13. Požívací právo k jinému věcnému právu	274
14. Požívací právo svědčící vlastníkově	276
15. Požívací právo k věci opuštěné	280
Bibliografie	283
Literatura	283
Soudní rozhodnutí	295
Ústavní soud ČR	295
Nejvyšší soud ČR	296
Nejvyšší soud ČSR (a protektorátní NS)	297
Nižší soudy	298
Oberster Gerichtshof (předlitavský i rakouský)	298
Bundesgerichtshof	298
Tribunal Supremo	298
Cour de cassation (francouzský)	298
Nižší cizí soudy	299
Věcný rejstřík	300